

Column Universiteitsdag 11 april 2015

Dames en heren, leden van het CvB, andere leden van de universitaire gemeenschap, toehoorders, gasten en zeer gerespecteerde alumni van deze Universiteit,

Als intermezzo bij de presentaties van de finalisten van de Hans Vliegthart prijs is het mij een voorrecht een korte column uit te spreken.

Ik doe dat graag onder de titel 'Science in Transition'. Maar de ondertitel SCIENCE FOR THE GOOD LIFE is hier van toepassing.

Science in Transition is een groepje van vier intussen 8 wetenschappers waarvan drie initiatief nemers verbonden zijn aan de Universiteit Utrecht. Anderhalf jaar geleden kwamen we met een kritisch gestelde Position Paper die een langdurig publiek debat over de Universiteit en de wetenschap op gang bracht of tenminste aanjoeg. We vroegen middels een systeemanalyse van incentive & reward aandacht voor kwaliteit in plaats van kwantiteit, voor inhoud en impact ipv productiegetallen, voor herwaardering van onderwijs, voor diversiteit in academische loopbanen en voor een kritische Universiteit. Anderen pleitten recent voor meer autonomie en democratie, maar Science in Transition pleit daarentegen, naast voor nieuwsgierigheidsgedreven onderzoek, nadrukkelijk ook voor de relatie van Wetenschap & Universiteit met de samenleving. Zou de Universiteit, zo vroeg men zich af, niet een veel grotere maatschappelijke impact kunnen hebben door een open en co-creative relatie met de instituten, private partijen en maatschappelijke organisaties en wie dan ook die iets van ons verwacht? Science for Society, Science for the Good Life!

De minister en staatssecretaris van OCW samen met het Rathenau Instituut organiseerden in 2014 discussies en debatten met het veld om een WETENSCHAPSVISIE te ontwikkelen. We zien in die in november jl gepresenteerde Wetenschapsvisie veel van de punten uit de systeemanalyse terug, inclusief een oproep tot een nader onderzoek maar ook herinrichting van de wetenschap. Dat was een beetje taboe, is nieuw; en dat is pure winst.

De Rector sprak onlangs bij de Dies viering kritische woorden over de stand van zaken in het universitaire bestel met een opdracht voor onszelf, maar ook een oproep aan de overheid om mee te bewegen in de transitie. Laat ik expliciet het probleem van de achterblijvende investeringen noemen.

De Rector deed ook een oproep tot een breed debat over de toekomst van 'De Universiteit' in de 21ste eeuw. Een Universiteit in Transitie, een internationale universiteit maar midden in stad en regio, te midden van haar burgers, zoals wij nu hier bij elkaar zijn, 'gown and town'!

Laten we debatteren over wat U, jullie, docenten onderzoekers en studenten: wij dus, maar ook onze alumni, samen met de burgers via onze Universiteit kunnen bijdragen en toevoegen aan THE GOOD LIFE.

De potentiële kennisgebruikers, ver weg en dichtbij, arm en rijk, man en vrouw, zitten te springen om kennis en kunde uit al onze 7 faculteiten om die te gaan gebruiken om grote en kleine maatschappelijke uitdagingen te lijf te gaan. Laten we dat maar eens gaan exploreren

Ik dank u voor uw aandacht.